

KRIM2912 RUSMIDLER OG RUSPOLITIKK

FORELESNING 24. FEBRUAR

I. REGULERING OG KRIMINALISERING AV RUSMIDLER

litteratur: Christie, Frantzsen m.fl., Giertsen, Hauge 2000, 2003, Reinås, Sahlin

1. Innledning

2. Syn på rusmidler

- i) hva bestemmer synet på rusmidler
  - a) type handling?
  - b) type rusmiddel?
- ii) mønstre?
- iii) hovedtyper av reaksjoner

3. Alkohol som problem: hva slags problem, og hva gjør vi?

- i) ulike handlinger
- ii) fire typer tiltak
  - a) regulerer,
  - b) kriminaliserer
  - c) hjelper, behandler
  - d) opplysning, holdningskampanjer
- iii) syn på alkohol som ligger bak dette?

4. Endringer i syn på alkohol: Løsjengerloven 1900-1970

- i) bakgrunn for loven
- ii) loven i praksis
- iii) en blandingslov (kriminalpolitisk særforholdsregel)
- iv) de dømtes syn
- v) erfaringer og 'resultat'?
- vi) kriminalisering sosiologisk sett

5. Hva skal man gjøre?

- i) da løsjengerlovens §§ 16 og 18 ble opphevet
- ii) **ikke blande**
- iii) hva annet kan man gjøre?

6. Endringer i syn på alkohol: fra sosialt problem til folkehelseproblem

- i) århundreskiftet 1800/1900-1960:
- ii) 1960-1980:
- iii) 1980 til i dag
- iv) Fekjær (2004): kritikk
- v) motkrefter og diskusjon
  - a) forslag om innskrenkinger
  - b) alkohol som næringspolitikk
  - c) alkohol som sosialpolitisk **tema**
- vi) alkoholpolitikk som grensedragning eller disiplinering?

7. Narkotika som problem: hva slags problem, og hva gjør vi?

- i) stoffet er problemet
- ii) reaksjoner
- iii) norsk lovgivning: kort historisk
  - a) beredskapsfasen
  - b) den helsedominerte fasen: 1928-1960-tallet
  - c) den strafferetsdominerte fasen fra 1964 – i dag

- d) økt kontroll
  - e) 2002: straffelovkommisjonens forslag: NOU 2002:4
  - iv) Endret syn på narko: 1964 – 1984
    - a) nye stoffer
    - b) andre grupper: ungdom:
    - c) andre faktorer
  - v) Grunner for kriminaliseringen: antakelser og realiteter
- 8) Kriminaliseringens gevinst og omkostninger
- i) bruk av kontroll og behandling
  - ii) gevinst
  - iii) omkostninger
    - a) for brukere
    - b) for myndighetene
    - c) for det sivile samfunnet
    - d) strafferettslige omkostninger
- 9) Tvang og behandling i ny kombinasjon